

سەرۆك له ژنر سببەری وەههەكاندا

رزگار شەيبان

rezgarshaiban@yahoo.com

سەرۆك دەولەت و پاشا پلاستیکێهەکانی کۆمەلگا روژئاوا یەکان زۆر بە ئاسانی لەکەناری خەلکەووە دەگوزەریڤ و ئەو ئەندە سەرنجیان لە سەرە کە میدیاکان کە لە جیگایە کەووە بیان ورووژێنن. لەو کۆمەلگەدا سەرۆک و ەزیر و پۆست بەرزەکان وەک کارمەندیکی دەولەت و لێپرسراو سەیر دەکرین و خەلک لە کارنامەیانەووە هەلوێست وەردەگرن بەرامبەر بە مانەوەیان یان راگرتن و کەنار خستیان. هەرچەندە دیموکراتی شیوازی پارێزگاریی دەسەلات و پەردەپۆشی لە دەولەتی پشستی پەرلەمانەکان، زۆر جار لە پیناوەی بەرژەووەندی سیستەمە کەیاندا مەگەر خۆیان لە رێگای میدیاکانیانەووە روژنای بخەنە سەر ژيانی تایبەتیان تا هەلومەرجی لادانیان یان بردنە سەر دەسەلاتیان لە پشس سیناریۆی هەلبژاردنەکانەووە فەرەهەم بکەن. بەلام

پێچەوانە لەو کۆمەلگەنە کە دیکتاتۆری و میلیتاریزم و پولیس راستەوخو دەسەلاتیان بەدەستەووەیە نەک سەرۆک و دەسەلاتداران نایانەوویت. بەلکو خەلک ناتوانن لە کەناریانەووە تێپەرن یان ئازادانە بریار لە سەر هیچ شیوازیکی لە ژيانی خۆیان بەدەن. لەکەنار تێپەربوونی خەلک لە دەسەلاتداران دەبێت لە سەرەنجی هەلسان و راپەڕین و قوربانی قورس و خوێن رشتن بێت. تێپەرنەبوونیش مانای ئەووە کە خەلک خاوەنی ماف و ژيانی خۆیان نەبن.

بۆئەووەی خەلک کەناری دەسەلات تێپەرنیت و خاوەنی ماف و ژيان نەبیت هەر بە تەنها میلیتاریزم و پولیس و زیندان هەموو شتیکی نیه. بۆیە ئایین و نەتەووەپەرستی و گەورەپەرستی و دەهەم ئەگەر نەبن زیندوو دەکرێنەووە و ئەگەر هەبن گەورە دەکرین، و هەموو سیستەمی سیاسی و پەرودەدی و کۆمەلایەتی لەسەری دادەرژنەووە.

لەم کۆمەلگەدا هەر لە یاری دەستی مندالانەووە تا جیگا پیرۆزەکان و پەرستگاکان لە پیناوی ئەم مەبەستەدا خەلک فێری گەورەپەرستی خاوی و گەورەپەرستی سەرزوویی دەکرین. نوسراو و پەرتووکیەکان و بلاوکراوەکانیش بەهەمان شیوە پەرودەیهک بە کۆمەلگا دەدەن کە رەوشتی بەرز بە دەهەم و گەورەپەرستی پێوانەبکریت. لە مێژووی ئەم کۆمەلگەدا هەموو "گەورەکان" کاتیک دەرۆن جیگا پیرۆزەکانیان بۆ نەووەکانیان بەجێدەهێلن. خۆیان دەرۆن و نەووە بێ بەهەرەکانی دواي خۆیان پانتایی دەسەلاتی باوانیان دەگرێنەووە. سەرەدەمی نۆی کۆمەلگا روژەهلایهەکان، و زۆر تایبەت تر کوردستانی دواي هەزاران سال بەسەر تێپەربوونی مێژووی میزبۆتāmیا و هاتنی "خەوی دیموکراتی"، هیچ شتیکی لە بنەمای دەسەلات و دەسەلاتداریدا نەگۆراو. گەورەکان و پیاووە ئایینەکان و سەرۆک خێل و سەرکردە حیزبەکان و سەران دەسەلات، هەرەهەموو لە سیستەمی مۆدرنی سەرمایەداری ئەمرۆدا جیگای بەرزیان هەیه و دەسەلاتەکانی پاش خۆشان بە هەمان شیوەی سەدەکانی پێشوو و خێلەکیانە لە نمایشی گونجاوی ئەمرۆدا بۆ نەووەکانیان بەجێدەهێلن. ماسە میدیا "پیشکەوتوووەکانی" دەستیشیان هەمان رۆلی پەرتووکیە بە پیرۆزکراووەکان و داستانە و دەهەمیەکان دەگێرن، نووسەران و قەلەم بەدەستە بەکرێگراووەکان و شاعیرە ملکەچەکانی دەسەلات و نیشتمان پەرور، هەموو زمان لوس و جارگێرەکانی دیووەخانەکانی پاشا و سەرۆک خێلەکان و والیەکانی ئەمرۆن.

لە سەردەمەکانی پێشوودا ئەگەر شاعیران و بیرمەندانیک ملیان بە دەسەلات نەدایە، زمانیان دەبرین و لە خەلکیان دور دەخستەووە و شانسیان کەم هەبوو کە بتوانن برۆنە جیگایەکی تر کە دەستیان لە خەلکی خۆیان نەبریت. کەچی ئەمرۆی سەردەمی مۆدرنیزم، شاعیر و قەلەم بەدەستەکان و بیرمەند و هەنەرەندە

سەرکێشهکانی دۆینیش زۆربهیان بهناوی نیشتمانپهروهری و نهتهوهپهستیهوه دهرونهوه ژیر سهرزهووی دهسهلات و لهبهردهم پههلهمان و دیوهخانهکانی حیزب و لیپرسراوهکاندا ریزیان گرتوه بۆدهسماچکردن و خزمهتکردن.

سهردهمیکی تهواو بهها شیواوه که له ئهوروپا و ئەمریکا و کهندهاوه ئەمانه بهههگبهیهکی پینهکراوه دهرونهوه که پره له دهسکهوت و زهحمهتی بیرمهندان و نووسهراوی روژئاوی دواي چهندان شورش و ئالوگۆری کۆمهلايهتی، و به نرخی وههمی گهورهپههستی و نهتهوهپههستی دهیبهنهوه بۆ ناو خهزینهی پشتیوانی له سهروکه خهلهکیهکانی ئهمرۆی کوردستان. سهروکهکان له ژیر سیبهری ئەم وههماندايه دهکرتنه ئەفسانه و دهسهلاتی خۆیان له مهترسی تیپههروونی خهک و شورش دهپاریزن.

8 December 2007